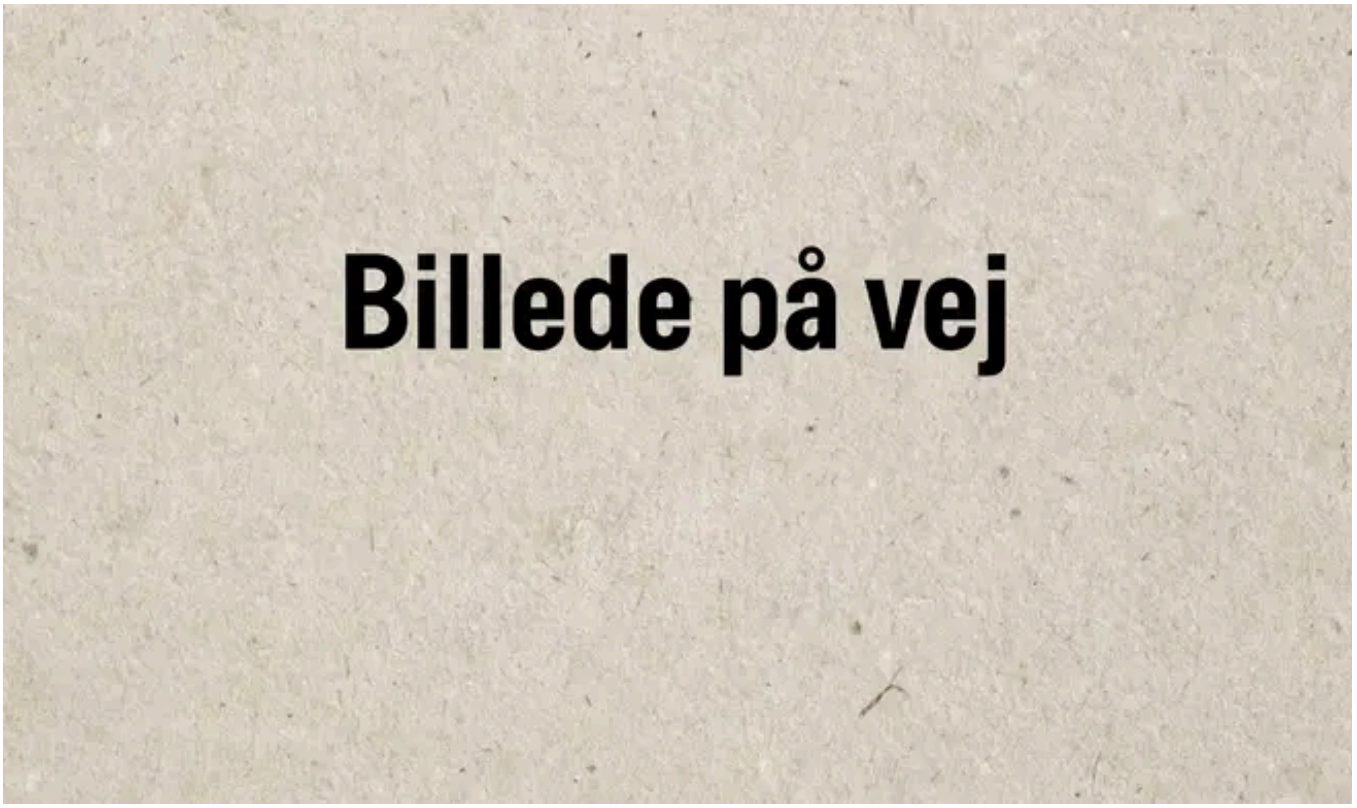
SMK Connect
Hvor kunst & undervisning mødes

Et dansk landskab?

Hvad forestiller du dig, når du tænker på et dansk landskab? Gule kornmarker, brede kyster eller tætte skove? Hvor kommer vores forestillinger fra, og hvilken betydning har det for den måde, vi former landskabet på? I denne opgave skal eleverne arbejde med landskabets betydning for vores syn på national identitet og forestille sig fremtidens landskab.

Natur og nationalisme

1 lektion

Hen imod midten af 1800-tallet, hvor Grundloven indføres i Danmark og enevælden afløses af et spirende demokrati, opstår en bølge af nationalromantik, som understøtter den voksende nationale identitetsfølelse. Malere, digtere og videnskabsfolk er alle med til at forme samtidens syn på historie, natur og befolkning.

Kunstnerne arbejdede med en dynamisk naturopfattelse. De malede i det fri for at indfange skønhed og sandhed, og mange deltog i foredrag om geologi, botanik og arkæologi. Ligeledes lod naturvidenskaben sig inspirere af den verden, som kunstnerne malede frem, og i både kunst og naturvidenskab nytænkte man forholdet mellem mennesket og naturen.

Der var en særlig interesse for oldtiden og middelalderen, derudover får de danske bønders liv og traditioner en central betydning som vigtige elementer i forståelsen af, hvad det vil sige at være dansk. I kunsten får naturen en særlig rolle, der er med til at understøtte en fortælling om samhørighed og oprindelighed - en fortælling, som måske stadig har betydning i dag, når vi skal forestille os et dansk landskab?

Den danske guldalder?

Inddel eleverne i grupper på tre til fire. De skal nu gå på opdagelse i naturen gennem malerier fra første halvdel af 1800-tallet. De skal undersøge, hvordan mennesker har været med til at forme landskabet, samt hvilken betydning iscenesættelsen af naturen har for vores opfattelse af hvad der er naturligt.

I kan med fordel starte med opgaven Mindepinde - oplevelser i naturen for at tage hul på emnet, og blive skarpe på, hvordan følelser knyttes til vores oplevelser i og med naturen.

Giv hver gruppe et print af et værk - det er kun interessant, hvis nogle af grupperne arbejder med de samme værker og måske kommer frem til noget forskelligt. Vælg en øvelse på SMK Connect til at starte værksamtalen. Brug for eksempel Træd ind i værket og lad eleverne opleve maleriet med alle deres sanser.

Med afsæt i det, de bemærkede, da de trådte ind i værket, skal de reflektere over, hvordan/om landskabet er blevet påvirket af mennesker - er der opdyrket noget? er der anlagt veje? er der mon fældet skov?

Opsamling

Lad grupperne fortælle om deres resultater og diskutér i fællesskab, hvad 1800-tallets fremstilling af naturen har, for den måde, vi taler om landskabet i dag? Hvordan diskuterer vi vild og oprindelig natur i dag? Hvordan var naturen i Danmark i oldtiden sammenlignet med midten af 1800-tallet?

Hvorfor kalder vi perioden for "den danske guldalder" og hvem var det en guldalder for? Hvilken betydning har temaer som følelser, historie, magt for den måde vi påvirker landskabet? Du kan også inddrage nationalsangen, der ligeledes indeholder mange naturbeskrivelser som brede bøge og salte kyster, og diskuter hvilke billeder der skabes af Danmarks natur.

Perspektivering

Gennem historien har kunstnere skildret og undersøgt naturen, og derigennem haft indflydelse på, hvad vi forstår som oprindeligt eller smukt. Saml op på diskussionerne med at sammenligne landskabsmalerierne fra 1800-tallet med samtidskunst, der på forskellige måder arbejder med natur eller naturens materialer.

I kan for eksempel se på værker af Ismar Cirkinagic, Nina Beier, Anna Bjerger, Jakob Kudsk Steensen og Rasmus Myrup, eller finde andre værker på SMK Open.

Tal om forskelle og ligheder og reflektér over følgende

- Hvad kommunikerer værkerne?
- Hvilke materialer er der brugt?
- Er det abstrakt eller konkret?
- Hvilke betydninger har titler?
- Hvordan kan kunst være med til at forandre de samtaler, vi har om natur?
- Kan kunst være med til at forbinde os til vores omgivelser og se os selv som en del af naturen?

I SKAL BRUGE

- Mindepinde
- Print af værker

Kunstværker

Titel
Landlig scene

Kunstner
Jørgen V. Sonne

Titel
Landskab med stente, Møn

Kunstner
C.W. Eckersberg

Titel
Sjællandsk landskab. Åben egn i det nordlige Sjælland

Kunstner
Johan Thomas Lundbye

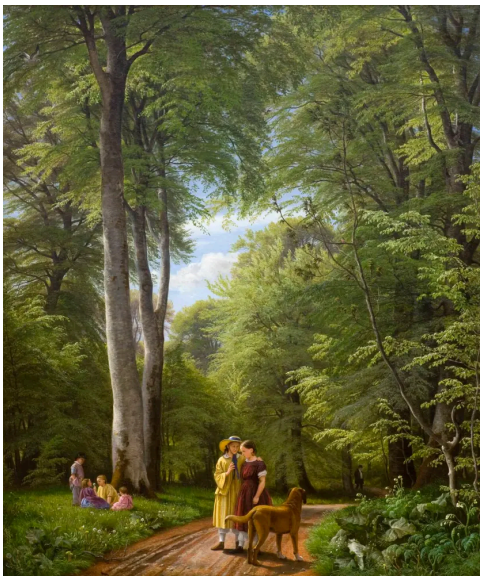
Titel
Dansk landskab

Kunstner
Harald Slott-Møller

Titel
Et boelsted ved Lodskov nær Vognserup

Kunstner
Johan Thomas Lundbye

Titel
Bøgeskov i maj. Motiv fra Iselingen

Kunstner
P.C. Skovgaard

Titel
En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord

Kunstner
Johan Thomas Lundbye

Om SMK Connect

SMK Connect gør den kunstneriske kulturarv levende og anvendelig for landets elever. Det sker via modul-opbyggede, nøje tilrettelagte undervisningsforløb, der kan bruges direkte i underviserens planlægning.

Udgivet under CC BY-SA